

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolæ Præpositorum Generalium Ad Patres Et Fratres Societatis Jesu

Oliverius, Horatius

Pragae, 1711

I. S. P. N. Ignatii de Lojola Præpos: Gener: I. ad PP. & FF. qui sunt in
Hispania. An. 1547 4. Martii. De perfectione Religiosa

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55386](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55386)

EPISTOLARUM

Præpositorum Generalium
Societatis JESU.

I.

S. P. N.

IGNATIUS
DE LOYOLA

Præpositi Generalis Primi,
et idem Prima,

Ad Patres & Fratres, qui
sunt in Hispania.

Anno 1547. 4. Martii.

De perfectione Religiosa.

Gratia & amor æternus JESU
CHRISTI Domini Nostri, sit
semper in favorem & auxili-
um vestrum. Amen.

I **Æ**PE, cùm litteris Fratris nostri Simonis, tum à Sancta cruce, de vobis nuntios accipi. Neque Deum fugit, bonorum omnium fontem, quantam lætitiâ animo & consolationem hauserim, cùm, qui-

*In acqui-
renda
perfectione
gratie
DEI ad-
denda est
opera no-
stra.*

A

bus stimulis Divina Majestas vestra in vir-
 tutem studia incitaret, accepi. Quod etiam
 in his plagis tanto à vestris locorum inter-
 vallo & longinquitate disjunctis, magno est
 multis animo & exemplo. Atque illud qui-
 dem omni vero germanoque Christiano, me-
 ritissimo jure, lætandum intelligo, cum Dei
 creatoris nostri gloriam quantam maximam
 honorémque diligere, & ipsius imaginis,
 quam pretioso sanguine unigeniti Filii sui
 redemit, utilitate emolumentoque gaudere;
 communi omnes obligatione teneamur: mi-
 hi verò in primis in Domino lætandum, qui
 non modò nulli in hoc genere cedere, sed
 peculiari etiam amore vestri ardere & fla-
 grare debeam. Sit laus & gratia Deo Crea-
 tori nostro, ex cujus infinita liberalitate &
 munificentia, bonorum omnium ratio gra-
 tiæque redundat. Sit it Divina Majestas, ut
 suus ille fons divini misericordiae, largiori
 in dies perennitate maneat, ut quod in vo-
 bis clementer inchoavit, assidua accessione,
 cumuloque perficiat. Nec verò dubito, quin
 summa ejus bonitas, immensus amor, caritaf-
 que paterna (quæ ad perfectionem nobis
 sponte largiendam, quam nos ad eandem ve-
 stigandam paratior est) ad egregios exitus
 sua cœpta perducatur: quod si secus haberet,
 æternus ejus Filius ad eam perfectionem,
 quæ

quæ à sola ipsius benignitate dependet, nequaquam in hæc verba nos hortatus fuisset:

Estote perfecti, sicut Pater vester celestis perfectus est: ut quod ad illum attinet certum Matth. 5. 48.

omnino sit, illum semper esse ad liberalitatem paratum: modò altam in nobis profundamque humilitatem, & dignum suâ gratiâ desiderium inveniat, & bene acceptis beneficiis uti, & impigra gratiæ cooperatione versari incessanter, nos videat. Quo sanè in genere committendum non puto, ut qui vestrum in hoc virtutis stadio, bravii studio gratiæque decurrunt, non eos suis aculeis incitandos suscipiam. Quamobrem vestrum est ad acquirendam virtutem, vestram omnem operam industriamque convertere; si quam, non modò in vestro regno, sed alibi passim, in multorum animis expectationem concitastis, sustinere velitis: qui cum vobis interiùs & exteriùs, suæ præsidii gratiæ undequaqu; vallatis, & peculiari quodam favore dotatis, benignè Deum facientem aspiciant, à vobis non immeritò insignem quemdam fructum, & extraordinarium expectant.

2. Et verò, quem tanta, quanta vos *Quantam* serviendi Deo obligatio devincit, vulgari *perfectio-* labore & famulatu non est contentus, qui *nem ex-* par quidem obligationi ante vestram voca- *igat voca-* tio *no-* *tio-stra?*

4 *Epistola I. S. P. N. IGNATII I.*

tionem fuisset, quia quod tunc temporis non in minimis erat ponendum, jam certè vobis in nihilum verteretur. Neque enim Deus

1. Petr. 2. 9. *vos solùm eduxit, De tenebris in admirabile lumen suum; & transtulit in regnum Filii di-*

Coloss. 1. 13. *lectionis suae, quod cum aliis fidelibus vobis voluit esse commune; verùm etiam ut me-*

lius puritatem studiùmque rerum ad suum obsequium pertinentium tueremini, è voragine illa gurgitéque mundano vos amanter extraxit: non solùm ut nè vestra salus & innocentia in discrimen veniret in mediis procellis & tempestatibus iis, quas nunc bonorum & opum, nunc honoris & gloriæ, nunc voluptatum avidissimus turbo, ac importunus metus naufragii & jacturæ, excitare consuevit; sed etiam insuper utnè vestrum animum humanæ res viles atque labiles irretitum tenerent, & vestrum cor in varias partes distractum occuparent; quò gloriæ divinæ, quò vestræ saluti, quò auxilio proximi, (quem in finem vos condidit) vos totos certatim penitúsque dedatis. Tamen si autem quidquid Christiana doctrina complectitur, ad eum vos finem dirigat & perducatur; nihilo tamen seciùs vos eò vocavit, ut ad Dei gloriam, proximique salutem jure sacrificium vos exhibeatis: ejus bonum & progressum spiritualement, non

tan-

tantum exemplis, desideriiis, internis orationibus assidue procurando; sed mediis etiam & instrumentis externis, quibus ut alter alteri succurreret, & proximum juvaret, divina providentia præcepit. Atque inde videre licet, ad quam celsum, nobile, & regale genus vivendi vos extulerit; cum nec in hominibus, nec in ipsis Angelis, quam in se Deum magnifice laudare, & ejus res creatas, pro earum captu, ad ipsum convertere, nullum exercitium officiumque sublimius reperiri possit.

3. Gaudete igitur, & infinitas agite Deo gratias pro tanto beneficio: cui utcumque pares ut esse possitis, particularis gratia ab ipso auxilium opemque postulate. Nam magna certe vobis opus est diligentia, ut tantum finem assequi valeatis. Quæ retro sunt, quaeso, in gratiam JESU CHRISTI obliviscimini: & quasi nunc primum tam longum iter susciperetis, virtutis viam indefesso progesu alacriter metimini: & in bonis vestris sanctisque exercitiis ab omni tempore atque pigritia, tamquam ab hoste capitali abhorrete. Illos sibi quisque ad imitandum proponat, quos diligentia insignes & magnanimitate videbit. Cavete, nè filii hujus sæculi majori cura & solitudine in caducarum rerum, quam vos æternarum as-

*Tempor ex-
cutiendus,
fervor fo-
vendus.*

secutionem, incumbant. Pudeat, quod in mortem illi, quàm vos in vitam, citatiori gradu ferantur. Viles, abjectos, imbelles vos, ignavosque putate, si vel unus in Aula reperiat, qui ut terreni Principis favorem nescio quem, & gratiam aucupetur, ipsius nutibus diligentius serviat, quàm vos, ut gratiosi apud cælestem Regem, Imperatoremque evadatis: & si in bello miles generosus pugnet, ut victoriam obtineat, futilè gloriam colligat, exuvias consequatur, quàm vos, ut de vobis victoriâ strenuè partâ, æternam gloriam in cælesti regno consecuti triumphetis. Quocirca per JESUM CHRISTUM vos oro & obtestor, ut nullum unquam in divino servitio teporem admittatis: quandoquidem, *Arcum frangit intentio, animam remissio*: & contra, ut testatur sacra pagina, *Anima operantium impinguabitur*. Fovete semper in sinu cordis vestri vividum quemdam sanctumque fervorem ad quosvis pro virtute exantlandos labores: quia rarum aliquod & eximium facinus, sexcentis vulgaribus minutisque antecellit: ad quem enim virtutis gradum multis annis piger nõ potest adrepere, exigua temporis intercapidine, diligens mirabiliter volat.

*Ad hoc
motiva.*

4. Certum est etiam pigros, quod se ipsos non vincant, nec ad animi pacem, nec ad

ad perfectam unquam ullius virtutis possessionem venire; cum tamen diligentes utrumque paucis diebus facile consequantur. Eodem accedit, usu ipso & experientiam patere, non ignavos & tepidos, sed ardentibus & gnavos in obsequio divino animi pace & tranquillitate potiri. Et merito quidem: dum enim in victoria sui ipsorum laborant, ut amoris proprii se à vinculis laxent, usque ab imis fibris mœstitionem, mœrorem, aliosque turbulentos motus animi evellunt, & sensim sine sensu virtutum habitudines suis animis induunt, à quibus parati, quasi naturam duce, deinceps operantur, & ad sanctam à Deo percipiendam lætitiæ consolationemque parantur: quia *Vincenti dabitur manna absconditum.* Apoc. 2. At verò contra, ^{17.} negligentia & tepiditas semper mœstos pariunt ignavo labores, quòd illorum causam, amorem nempe proprium, non procul amandet, nec bonis operibus Dei gratiam mereatur. Nullum ergo laborem in bonis omnibus, laudabilibusque exercitiis detrectare debetis: quia vel in hac vita, in studio perfectionis religiosæ, & in constanti bonorum operum & virtutis exercitio, fervoris fructum degustandum capietis. Deinde si mentis oculos in gloriæ æternæ præmium mercedemque jaciamus, nullo negotio nobis il-

Rom. 8. Iud Apostoli in animum inducemus: *Non sunt condignae passiones huius temporis ad futuram gloriam, quae revelabitur in nobis: quia,*
 18. *Quod in presenti est momentaneum & leve tribulationis nostrae, supra modum in sublimitate aeternum gloriae pondus operatur in nobis.*

Omnia bene peragenda. §. Quòd si in mundo, in Christianis omnibus, qui Dei cultum & obsequium profitentur, fervor ille elucere videtur; quanta vos tandem manet in caelo corona, si ad vestram vocationem vos totos fingatis; cuius tota ratio non in eo solum consistit, ut ipsi apud Deum in famulatu simus, sed ut alios multos ad eundem trahamus? De il-

Dan. 12. *lis enim sic scripturae loquuntur: Qui ad justitiam erudiunt multos, quasi stellae fulgebunt in perpetuas aeternitates.* Quod in illos convenit, qui & in ipsa spiritualium armorum tractatione, & in solerti ad illa praeparatione, diligentia quam maximam suam munera exequentur. Neque enim sufficit opera per se bona facere, sed bene facere: cum

Jerem. *unus ex Prophetis dicat: Maledictus, qui facit opus Domini fraudulentem.* Et Aposto-

1. Cor. 9. *lus: Qui in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit bravium.* Item: *Non*

2. Tim. 2. *coronatur, nisi qui legitime certaverit.* Quod de illis dicitur, qui dum adhuc in vivis versantur, ne latum quidem unguem de officio di-

discedunt. At præter omnia velim unum-
quemque vestrum cum zelo gloriæ Dei,
proximorumque salutis, JESU CHRISTI
Salvatoris nostri puro & sincero amore lu-
cere.

6. Ad quem finem estis vocati, infractis
animis enitimini; cum tot ejus causâ vobis
à Deo auxilia & instrumenta suppent. Hæc
instrumenta sunt omnia gratiæ dona spiri-
tualia, quibus nos in omni bono opere, nos
inquam, à natura ipsi adeò aduersos, rebel-
les, contumaces, hætenus prævenit & præ-
venire dignatur: hæc instrumenta sunt, in-
credibiles promissiones suæ gloriæ, ut com-
munionem suæ immensæ præstantiæ, quod
ipse est naturâ, nos gratiâ evadamus: instru-
menta denique, tota ista rerum universitas
est; cum non solum quæcumque subter,
sed etiam super orbem cælestes sunt, illæ ni-
mirum omnes divinæ mentes, cælestesque
Hierarchiæ nostris sint ab eo ministeriis de-
stinatæ: *Omnes enim sunt administratorii spi-
ritus, in ministerium missi propter eos qui here-*
ditatem capient salutis. Quod si omnia hæc
instrumenta sufficere non videantur, se ip-
se instrumentum præstitit, cum pretium no-
stræ salutis, in cruce se obtulit; & in augu-
stissimo Eucharistiæ Sacramento in viaticum,
& ducem hujusce mortalis peregrinationis se

*Instru-
menta &
media ad
acquiren-
dam per-
fectionem.*

*Hebr. 1;
14.*

dedit. Heu, quid illi sufficiat, cui non tot bona & incitamenta sufficiant, ut ad sui Principis se obsequium componat? Et ut ad hoc majori promptitudine & alacritate curandum pluribus nominibus nos obstrictos haberet, posthabitâ quodammodo suæ infinitæ gloriæ, qua fruebatur, præstantiâ, ut eandem nobiscum aliquando comunicaret, tanto beneficio nos indignos affecit; nostris miseris se onerans, ut nos illis levaret; seipsū vendi volens, ut nos redimeret; infamari, ut gloria donaret; pauper esse, ut ditaret; usque adeo denique infamem mortem sibi deligere, ut nobis immortalem & beatam vivendi rationem impertiret. Itaque si vinculis obligationis tantæ vos ligatos videtis, & ad ejus servitium accretionemque gloriæ toto pectore aspiratis; in hoc vos tempore versari habetote, quod etiam atque etiam industriam vestram zelumque requirit. Videte, quantulus honor divinæ Majestati in præsens habeatur, veneratio exhibeatur, obedientia præstetur. Imò vero cum intimo maximoque dolore diligenter videte, in quanta ubique gentium ignoratione versetur, nomen ejus blasphemis vocibus profcindatur; & JESU CHRISTI sempiternæ Sapientiæ doctrina contemnatur, vita repudietur, pretium sanguinis vilescat, & qua-

quadam ratione, quantum in nobis est, penitus perdatur, & in nihilum occidat. Tanta illorum paucitas, qui ad salutem utantur.

7. Videte vestrum proximum tamquam imaginem sanctissimæ Trinitatis, ipsius gloriæ capacem, cui totus orbis, utpote templo sancti Spiritûs, membro JESU CHRISTI, pretioso ejus sanguine redempto, famulatur, videte inquam, proximum, quot & quantas misérias incurrat, in quibus tenebris ignorantia jaceat, quibus terrestrium desideriorum, vanarum opinionum, impotentium appetituum procellis obruatur; quot & quantorum hostium impressione laceffamur & impugnemur, cum periculo perdendi non reulas caducas & perituras, sed regnum gloriæ & felicitatem æternam; & supplicia sempiterna: videte, inquam, ut JESU CHRISTI gloriam, honorémque defendere, & proximi salutem procurare debeatis: & certè videbitis, quanta ad quoscumque suscipiendos labores præparatio sit adhibenda, ut apta ad eum finem vos divinæ gratiæ instrumenta præstetis, præsertim cum tam rarum sit bonorum Operariorum genus, qui quærant, non quæ sua sunt, sed quæ JESU CHRISTI.

Perfectus sit oportet, qui proximos cupit perficere.

8. Atque

In fervore adhibenda discretio.

8. Atque eo consilio ita locutus sum, ut vos excitarem; & ad eorum, qui parum festinant, tarditatem cursus, pernicitatem adjungerem; non ut in aliud extremum minus cauti fervoris vos impellerem: nam ex tempore pariter & fervore nimio, morbi animi proficiscuntur: *Rationale obsequium vestrum*, inquit Apostolus; & regius Prophetata, *Honor Regis judicium diligit*; scilicet discretionem: & in Levitico divinitus præcipitur: *In omni oblatione tua offeres sal.* Et verò hostis ille noster nullâ re magis caritatem extinguit, quàm immodico & inconsiderato in virtute progressu. *Nè quid nimis*, ait paræmia. Quod cum in omnibus, tum etiam in justitiæ, ut monet Sapiens, rationibus observandum. sic enim: *Noli esse justus multum.* Quæ si regula & moderatio absit, bonum in malum definit, & virtus in vitium: ac inde, incommoda quæ cum mente illius, qui per extremum illud, iter facit, depugnant, alia ex aliis quàm plurima enascuntur.

Damna fervoris indiscreti.

9. Primum illorum est, diu illum Deo servire non posse, ut equis accidit, qui post nimium iter in cursu fatiscunt. Sic sæpè usu venit, aliorum operas nostri gratiâ impediri, cum nostras aliis præstare deberemus. Alterum est, illum sibi moderari non posse,

posse, qui nimias celeritates præcipitanter
 suscipiat. *Nam substantia festinata minue-* Prov. 13.
tur, ait sacra pagina. Atque ita æstus & 11.
 præcipitatio caput ruinæ est. *Qui enim fe-* Prov. 19.
stinus est pedibus, offendit. Tertium est, illi 2.
 curæ non esse, periculo nimii & insolentis
 oneris suam navem liberare. Quia si peri-
 culosum est, illam ad portum fortunatum
 appellere, non minoris periculi & discrimi-
 nis est, tantum illi pondus atque onus im-
 ponere, ut necessariâ depressione subsidat.
 Quartum est, novum hominem, non au-
 tem, ut par erat, veterem crucifigi, cum
 præ debilitate, exercendæ virtuti vacare
 non possit. Atque ex S. Bernardo, per im-
 modicum illum fervorem quatuor nobis in-
 justè subripiuntur, nimirum, *Corpori effectus,*
animo affectus, proximo exemplum, Deo honor:
 ut qui ita se gerit, tamquam sacrilegus, quòd
 templum Dei vivum tam malè habuerit, il-
 lorum omnium sit, quæ attigimus, reus;
 & rationem Deo reddere teneatur. Ad hæc
 suum proximum bono fraudat exemplo,
 quòd unius casus ceteris sit terrori, & mul-
 torum fervori in via virtutis teporè adspers-
 gat, & ita proximo offendiculum pariat.
 Quamobrem idem Sanctus hujuscemodi ho-
 minem, reum veritatis, & inimicum pacis
 nominatim proclamat. Præterea genus il-
 lud

lud hominum arrogans, superbum, gloriosum esse solet, & in iudicio suo ceteris præferendo, & in eo saltè, in quod jus non habet, sibi arrogando, cùm in propria causa, quod Superioris est, personam velit iudicis sustinere. His autem incommodis alia quædam accedunt; nempe tot armorum onus subitur, (quod Davidi contigit in armis Saulis) ut usus nullus illorum consequatur: & calcaria quidem, nullum autem frenum indomito equo intractabilique paratur. Ut discretio & prudentia sit opus, quæ, ut optime D. Bernardus monet, inter utrumque extremum progrediatur. *Bona, inquit, voluntati non semper credi expedit, sed frenanda est, sed regenda est, & maxime in incipiente.* Si verò vobis rara & inventu difficilis discretio videbitur, per obedientiam, ad quam confugiendum, ejus defectum ad securitatem supplete. Quod si quis proprio velit adhærere iudicio, D. Bernardum audiat: *Quidquid sine voluntate vel consensu Patris spiritualis sit, vana gloria deputabitur, non mercedi.* Et divini illius refricite memoriam: *Quasi peccatum ariolandi est, repugnare; & quasi scelus idololatriæ, nolle acquiescere.* Quapropter per obedientiam voluntates vestras & iudicia mactate, & nimiam corporis debilitationem vitate.

1. Reg.
17. 39.

Bernard.
ad Frat.
de monte
Dei de vi-
ta solit.

1. Reg.
15. 23.

10. Neque tamen putetis velim, displice-
 re mihi, aut suam apud me laudem non obti-
 nere, quod de vestris per litteras mortifica-
 tionibus accepimus: siquidem non me præ-
 terit, Sanctos olim sanctas id genus insani-
 endi rationes, præsertim suæ conversionis
 initio, magno suo fructu & progressu virtu-
 tis, ad sui victoriam & majorem virtutis ac-
 quisitionem adhibuisse: sed illi, qui dante
 Deo, suæ jam voluntatis & amoris proprii
 victores evaserunt, longe certè fatius erit,
 ut se ad normam moderationemque discre-
 tionis componant, nec ab obedientia rece-
 dant, quam vobis maximè, & illam pari-
 ter commendo virtutem, quæ alias omnes
 continet, cuique Præcepti nomen Domi-
 nus noster fecit his verbis: *Hoc est præ-*
ceptum meum, ut diligatis invicem. Neque
 verò dumtaxat invicem vos perpetuò dili-
 gere & amare debetis, sed amorem illum
 omnibus communicare, excitantes in vobis,
 quoad ejus fieri poterit, salutis proximi ar-
 dentia desideria, & justam illius, ut JESU
 CHRISTI sanguine & morte redempti,
 rationem habentes: ut ea præparatione, &
 internæ caritatis incremento, apta divinæ
 gratiæ ad cooperationem tam arduam &
 præstantem convertendi animas ad Deum
 finem nostrum ultimum, instrumenta eva-
 datis.

Obedien-
 tia, &
 charitas
 commen-
 datur.

Joan. 15.

12.

datis. Neque vos proximo inutiles esse credatis, quamdiu affectiones hujusmodi sentietis: quia præter fructum vestrum, multis modis illi vos fructuosos præbetis: in primis quidem præsentis labore, & illius suscipiendi intentione, cum vos omnino totos ad ejus instructionem & ædificationem formetis. Etenim quando miles egregiis armis ad sua cœpta se munit, nemo laborem ejus ad obsequium sui Principis spectare negaverit, licet ante moriatur, quam vota sua implere potuerit. Itaque ad alias peculiare pietatis rationes, cujusque vestrum est quotidiana se Deo in proximi salutem, oblatione dicare. Secunda ratio juvandi proximi studio pietatis virtutisque censetur: ex illo enim, ad eos, cum quibus agitis, pari pietate & virtute informandos, magna vobis aptitudo oborietur. In effectiorem naturalium rerum præter communes causas, ut cælum, astra, elementa, peculiaris & proxima (quod usu constat & Philosophiâ) causa necessaria est, quæ formâ simili producendæ sit prædita: perinde id est placitum divinæ Sapientiæ, ut causa proxima, quæ utitur ad aliquem humilitate & caritate exornandum, earundem virtutum ornamentis effulgeat. Itaque dum operam virtuti navatis, simul salutem proximi consulitis, Nam licet

licet ad perfectum absolutumque instrumentum, vitæ sanctimonia scientiæque requirantur; nihilo tamen minus tum ad percipienda, tum ad communicanda dona Sancti Spiritûs, multis partibus litteris bona vita antecellit. Tertia ratio est, virtutis vestræ exemplum, ex qua, non solum per vestras, quæ Dei est gratia, sed per omnes etiam regiones Europæ, bonus odor afflatur. Qui sanctitatis & bonæ vitæ odor, ut in immensum excreseat, sua dona nostrum Dominum vobis conservaturum aucturumque confido. Quarta ratio juvandi proximi (quæ longè & latè patet) sanctis desideriis precibusque continetur. Verùm hæc rationes & alias hujuscemodi, quarum non estis nescii, melius didicistis ab illis, cum quibus agere & communicare licebit, quàm ego docere aut scribere valeam. Quamobrem multarum rerum scriptione abstinemus, quibus hoc tractare argumentum possemus: sed cum scribam ex occasione, acceperimque vos aliquid à me litterarum expetere; jam unis ad vos litteris me pariter & vos consolandos putavi. Nihil aliud in præsentiarum habeo, unum dumtaxat precibus à Deo Salvatore & Domino Nostro suppliciter contendo, ut sicut vos tantâ vocationis gratiâ dignari, &

B

effi-

18 *Ep. I. S.P.N. IGNAT. I. De perfect. relig.*
efficaci voluntate vosmetipsos sibi conse-
crandi, impertiri non dubitavit; sic sua
dona donis, & gratiam gratiâ vobis cumu-
let, ut perpetuò in virtutem crescatis, ma-
gisque ac magis in suo sancto obsequio ad
suam ipsius gloriam, & emolumentum Ec-
clesiæ, perseveretis. Datum Romæ 4. No-
nas Martias, anno Domini 1547.

Vester in Domino Nostro

IGNATIUS.

EPISTO-